Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2026/877

21.4.2026

VERORDENING (EU) 2026/877 VAN DE COMMISSIE

van 16 april 2026

betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op groepen overeenkomsten inzake technologieoverdracht

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening nr. 19/65/EEG van de Raad van 2 maart 1965 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen ([1]), en met name artikel 1,

Na bekendmaking van de ontwerpverordening,

Na raadpleging van het Adviescomité voor mededingingsregelingen en machtsposities,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op grond van Verordening nr. 19/65/EEG is de Commissie bevoegd artikel 101, lid 3, van het Verdrag bij verordening toe te passen op bepaalde groepen overeenkomsten inzake technologieoverdracht en op vergelijkbare onderling afgestemde feitelijke gedragingen die onder artikel 101, lid 1, van het Verdrag vallen, wanneer bij die overeenkomsten of gedragingen slechts twee partijen betrokken zijn.

(2) Op grond van Verordening nr. 19/65/EEG heeft de Commissie met name Verordening (EU) nr. 316/2014 van de Commissie ([2]) vastgesteld. In Verordening (EU) nr. 316/2014 worden groepen overeenkomsten inzake technologieoverdracht omschreven waarvan volgens de Commissie kon worden aangenomen dat zij gewoonlijk aan de voorwaarden van artikel 101, lid 3, van het Verdrag voldoen. Gezien de over het geheel genomen positieve ervaring met de toepassing van Verordening (EU) nr. 316/2014, die op 30 april 2026 vervalt, en de resultaten van de evaluatie van die verordening, is het passend een nieuwe groepsvrijstellingsverordening vast te stellen.

(3) Deze verordening moet de daadwerkelijke bescherming van de mededinging waarborgen en ondernemingen voldoende rechtszekerheid verschaffen. Bij het nastreven van deze doelstellingen dient rekening te worden gehouden met de noodzaak om het overheidstoezicht en het wetgevingskader zo veel mogelijk te vereenvoudigen.

(4) Overeenkomsten inzake technologieoverdracht hebben betrekking op het in licentie geven van technologierechten. Deze overeenkomsten verbeteren gewoonlijk de economische efficiëntie en zijn concurrentiebevorderend, aangezien zij doublures in onderzoek en ontwikkeling kunnen beperken, oorspronkelijk onderzoek en ontwikkeling kunnen stimuleren, innovatie kunnen bevorderen, de verspreiding van technologie kunnen vergemakkelijken en tot concurrentie op de productmarkt kunnen leiden.

(5) In hoeverre dergelijke efficiëntieverbeterende en concurrentiebevorderende effecten opwegen tegen de eventuele concurrentieverstorende effecten die het gevolg zijn van beperkingen die in overeenkomsten inzake technologieoverdracht zijn opgenomen, hangt af van de omvang van de marktmacht van de betrokken ondernemingen en bijgevolg van de mate waarin die ondernemingen concurrentie ondervinden van ondernemingen die over vervangingstechnologieën beschikken, of ondernemingen die vervangproducten vervaardigen.

(6) Deze verordening dient uitsluitend van toepassing te zijn op overeenkomsten inzake technologieoverdracht tussen een licentiegever en een licentienemer. Dergelijke overeenkomsten vallen onder deze verordening, zelfs indien de overeenkomst voorwaarden bevat betreffende meer dan één handelsniveau, bijvoorbeeld wanneer aan de licentienemer de verplichting wordt opgelegd een bepaald distributiestelsel op te zetten en tevens wordt bepaald

([1]) PB 36 van 6.3.1965, blz. 533/65, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1965/19/oj.
([2]) Verordening (EU) nr. 316/2014 van de Commissie van 21 maart 2014 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op groepen overeenkomsten inzake technologieoverdracht (PB L 93 van 28.3.2014, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/316/oj).

welke verplichtingen hij moet of mag opleggen aan de wederverkopers van de onder licentie vervaardigde producten. Die bepalingen en verplichtingen moeten evenwel in overeenstemming zijn met de mededingingsregels die van toepassing zijn op leverings- en distributieovereenkomsten zoals uiteengezet in Verordening (EU) 2022/720 van de Commissie ([3]) en toegelicht in de Richtsnoeren van de Commissie inzake verticale beperkingen ([4]). Leverings- en distributieovereenkomsten tussen een licentienemer en afnemers van zijn contractproducten dienen niet onder de bij deze verordening verleende vrijstelling te vallen.

(7) Deze verordening dient uitsluitend van toepassing te zijn op overeenkomsten waarbij de licentiegever de licentienemer en/of één of meer van zijn toeleveranciers machtigt de in licentie gegeven technologierechten, eventueel na verder onderzoek en ontwikkeling door de licentienemer en/of zijn toeleverancier(s), te exploiteren voor de productie van goederen of diensten. Zij dient niet van toepassing te zijn op het verlenen van licenties in het kader van onderzoeks- en ontwikkelingsovereenkomsten die vallen onder Verordening (EU) 2023/1066 van de Commissie ([5]) of op het verlenen van licenties in het kader van specialisatieovereenkomsten die vallen onder Verordening (EU) 2023/1067 van de Commissie ([6]). Zij dient evenmin van toepassing te zijn op overeenkomsten die in de eerste plaats bedoeld zijn voor de loutere wederverkoop of distributie van softwareproducten, hetzij via fysieke, hetzij via digitale kanalen, omdat dergelijke overeenkomsten geen betrekking hebben op het in licentie geven van een technologie met het oog op productie maar eerder te vergelijken zijn met distributieovereenkomsten.

(8) Deze verordening dient niet van toepassing te zijn op overeenkomsten met het oog op de vorming van technologiepools, dit wil zeggen overeenkomsten waarbij technologieën worden bijeengebracht met het doel deze aan de deelnemers aan de pool of aan derden in licentie te geven, noch op overeenkomsten waarbij de gepoolde technologieën aan deze derden in licentie worden gegeven. Deze verordening dient niet van toepassing te zijn op regelingen waarbij potentiële licentienemers van technologie overeenkomen gezamenlijk te onderhandelen over de voorwaarden voor overeenkomsten inzake technologieoverdracht (onderhandelingsgroepen voor licenties).

(9) Voor de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag bij verordening is het niet noodzakelijk te omschrijven welke overeenkomsten inzake technologieoverdracht onder artikel 101, lid 1, van het Verdrag kunnen vallen. Bij de individuele toetsing van overeenkomsten aan artikel 101, lid 1, dient rekening te worden gehouden met verscheidene factoren, in het bijzonder de structuur en de dynamiek van de relevante technologie- en productmarkten.

(10) Het voordeel van de bij deze verordening vastgestelde groepsvrijstelling dient te worden beperkt tot die overeenkomsten waarvan met voldoende zekerheid kan worden aangenomen dat zij aan de voorwaarden van artikel 101, lid 3, van het Verdrag voldoen. Om de voordelen en doelstellingen van technologieoverdracht te verwezenlijken, dient deze verordening niet alleen betrekking te hebben op technologieoverdracht als zodanig, maar ook op andere bepalingen in overeenkomsten inzake technologieoverdracht, indien en voor zover deze bepalingen rechtstreeks verband houden met de vervaardiging of de verkoop van de contractproducten.

(11) Bij overeenkomsten inzake technologieoverdracht die tussen concurrenten worden gesloten, kan ervan worden uitgegaan dat, wanneer het gezamenlijke marktaandeel van de partijen niet groter is dan 20 % van de relevante markten en de overeenkomsten niet bepaalde sterk mededingingsverstorende beperkingen bevatten, deze over het algemeen tot een verbetering van de productie of distributie van producten leiden en een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt.

(12) Bij overeenkomsten inzake technologieoverdracht die worden gesloten tussen niet-concurrenten, kan ervan worden uitgegaan dat, wanneer het individuele marktaandeel van elk van de partijen niet groter is dan 30 % van de relevante markten en de overeenkomsten niet bepaalde sterk mededingingsverstorende beperkingen bevatten, deze over het algemeen tot een verbetering van de productie of distributie van producten leiden en een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt.

(13) Voor de toepassing van deze verordening, moeten de marktaandelen op de relevante technologiemarkten worden berekend op basis van de aanwezigheid van de in licentie gegeven technologierechten op de relevante productmarkten en de geografische markten waarop de contractproducten worden verkocht, met name op basis van de verkoop van de door de licentiegever en zijn licentienemers tezamen vervaardigde contractproducten. Voor de toepassing van deze verordening moet voor de technologieën waarvoor nog geen verkoop van contractproducten werd gegenereerd, worden uitgegaan van een marktaandeel gelijk aan nul.

([3]) Verordening (EU) 2022/720 van de Commissie van 10 mei 2022 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op groepen verticale overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen (PB L 134 van 11.5.2022, blz. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/720/oj).

([4]) Mededeling van de Commissie — Bekendmaking van de Commissie: Richtsnoeren inzake verticale beperkingen (PB C 248 van 30.6.2022, blz. 1).

([5]) Verordening (EU) 2023/1066 van de Commissie van 1 juni 2023 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op bepaalde groepen onderzoeks- en ontwikkelingsovereenkomsten (PB L 143 van 2.6.2023, blz. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1066/oj).

([6]) Verordening (EU) 2023/1067 van de Commissie van 1 juni 2023 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op bepaalde groepen specialisatieovereenkomsten (PB L 143 van 2.6.2023, blz. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1067/oj).

(14) De bepalingen van deze verordening met betrekking tot de toepassing van de marktaandeeldrempels mogen geen invloed hebben op de berekening van de marktaandelen voor de beoordeling van overeenkomsten die niet onder de groepsvrijstelling vallen waarin deze verordening voorziet. De toepassing van deze verordening laat de toepassing van artikel 102 van het Verdrag onverlet.

(15) Indien de toepasselijke marktaandeeldrempel op één of meer product- of technologiemarkten wordt overschreden, dient de groepsvrijstelling voor de overeenkomst niet van toepassing te zijn op de overeenkomst voor de betrokken relevante markten.

(16) Er kan niet van worden uitgegaan dat, boven deze marktaandeeldrempels, overeenkomsten inzake technologieoverdracht onder artikel 101, lid 1, van het Verdrag vallen. Exclusieve licentieovereenkomsten tussen niet-concurrerende ondernemingen bijvoorbeeld vallen dikwijls buiten het toepassingsgebied van artikel 101, lid 1. Er kan ook niet van worden uitgegaan dat, boven deze marktaandeeldrempels, overeenkomsten inzake technologieoverdracht welke onder artikel 101, lid 1, vallen, niet voldoen aan de voorwaarden van de in artikel 101, lid 3, neergelegde uitzondering. Evenmin kan echter worden aangenomen dat zij gewoonlijk objectieve voordelen zullen meebrengen van een dergelijke aard en omvang dat zij opwegen tegen de uit deze overeenkomsten voortvloeiende nadelen voor de mededinging.

(17) Deze verordening dient geen vrijstelling te verlenen voor overeenkomsten inzake technologieoverdracht welke beperkingen bevatten die voor de verbetering van de productie of van de distributie niet onmisbaar zijn. Met name overeenkomsten inzake technologieoverdracht welke bepaalde sterk mededingingsverstorende beperkingen bevatten, zoals het toepassen van vaste prijzen ten aanzien van derden, dienen, ongeacht de marktaandelen van de betrokken ondernemingen, van het voordeel van de in deze verordening vervatte groepsvrijstelling te worden uitgesloten. Indien een overeenkomst dergelijke hardcorebeperkingen bevat, dient de gehele overeenkomst van het voordeel van de groepsvrijstelling te worden uitgesloten.

(18) Om prikkels tot innovatie en de passende uitoefening van intellectuele-eigendomsrechten te beschermen, dienen bepaalde beperkingen van de groepsvrijstelling te worden uitgesloten. Dit geldt met name voor bepaalde "grant back"-verplichtingen en niet-aanvechtingsbedingen. Wanneer dergelijke beperkingen in een overeenkomst inzake technologieoverdracht zijn opgenomen, dient alleen de desbetreffende beperking van het voordeel van de groepsvrijstelling te worden uitgesloten.

(19) De marktaandeeldrempels, de niet-vrijstelling van overeenkomsten inzake technologieoverdracht die sterk mededingingsverstorende beperkingen bevatten en de uitgesloten beperkingen waarin deze verordening voorziet, bieden normaliter een afdoende garantie dat de overeenkomsten waarvoor de groepsvrijstelling geldt, de deelnemende ondernemingen niet de mogelijkheid geven voor een wezenlijk deel van de betrokken producten de mededinging uit te schakelen.

(20) In deze verordening moeten typische situaties worden vermeld waarin het passend kan worden geacht krachtens artikel 29 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad ([7]) het voordeel van de door deze verordening verleende vrijstelling in te trekken.

(21) Ter versterking van het toezicht op naast elkaar bestaande netwerken van overeenkomsten inzake technologieoverdracht die een soortgelijke mededingingsbeperkende werking hebben en meer dan 50 % van een bepaalde markt bestrijken, kan de Commissie de onderhavige verordening bij verordening buiten toepassing verklaren voor overeenkomsten inzake technologieoverdracht die bepaalde met de betrokken markt verband houdende beperkingen bevatten, en daarmee de volledige toepassing van artikel 101 van het Verdrag op deze overeenkomsten herstellen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a) "overeenkomst" een overeenkomst, besluit van ondernemersverenigingen of onderling afgestemde feitelijke gedraging;

([7]) Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag (PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1/oj).

b) “technologierechten” knowhow en de volgende rechten of een combinatie daarvan, met inbegrip van de aanvragen van deze rechten of de aanvragen tot inschrijving ervan:

   i) octrooien;

   ii) gebruiksmodellen;

   iii) ontwerprechten;

   iv) topografieën van halfgeleiderproducten;

   v) aanvullende beschermingscertificaten voor geneesmiddelen of andere producten waarvoor een dergelijk aanvullend beschermingscertificaat kan worden verkregen;

   vi) kwekerscertificaten, en

   vii) auteursrechten voor softwareproducten;

c) “overeenkomst inzake technologieoverdracht”

   i) een overeenkomst voor het in licentie geven van technologierechten die tussen twee ondernemingen wordt gesloten met het oog op de vervaardiging van contractproducten door de licentienemer en/of zijn toeleverancier(s);

   ii) een overdracht van technologierechten tussen twee ondernemingen met het oog op de vervaardiging van contractproducten waarbij een deel van het met de exploitatie van de technologie verbonden risico bij de overdrager blijft berusten;

d) “wederkerige overeenkomst” overeenkomst inzake technologieoverdracht waarbij twee ondernemingen elkaar, middels één contract dan wel afzonderlijke contracten, een licentie voor technologierechten verlenen en deze licenties betrekking hebben op concurrerende technologieën of voor de vervaardiging van concurrerende producten kunnen worden gebruikt;

e) “niet-wederkerige overeenkomst” overeenkomst inzake technologieoverdracht waarbij een onderneming een andere onderneming een licentie voor technologierechten verleent, of twee ondernemingen elkaar een dergelijke licentie verlenen, zonder dat deze licenties betrekking hebben op concurrerende technologieën of voor de vervaardiging van concurrerende producten kunnen worden gebruikt;

f) “product” goederen of diensten, daaronder begrepen zowel intermediaire goederen en diensten als finale goederen en diensten;

g) “contractproduct” product dat, direct of indirect, met behulp van de in licentie gegeven technologierechten wordt vervaardigd;

h) “intellectuele-eigendomsrechten” met name industriële-eigendomsrechten zoals octrooien en handelsmerken, auteursrechten en naburige rechten;

i) “knowhow” een geheel van praktische kennis die voortvloeit uit ervaring en onderzoek en die:

   i) geheim is, dat wil zeggen niet algemeen bekend of gemakkelijk verkrijgbaar is;

   ii) wezenlijk is, dat wil zeggen, belangrijk en nuttig is voor de vervaardiging van de contractproducten, en

   iii) bepaald is, dat wil zeggen, zodanig volledig beschreven is dat kan worden nagegaan of deze kennis aan de criteria van geheim-zijn en wezenlijkheid voldoet;

j) “relevante productmarkt” de markt voor de contractproducten en de substituten daarvan, dat wil zeggen alle producten die op grond van hun kenmerken, hun prijs en het gebruik waarvoor zij zijn bestemd, door de kopers als onderling verwisselbaar of substitueerbaar worden beschouwd;

k) “relevante technologiemarkt” de markt voor de in licentie gegeven technologierechten en de substituten daarvan, dat wil zeggen alle technologierechten die op grond van hun kenmerken, de royalty’s die ervoor moeten worden betaald en het gebruik waarvoor zij zijn bestemd, door de licentienemers als onderling verwisselbaar of substitueerbaar worden beschouwd;

l) “relevante geografische markt” het gebied waarin de betrokken ondernemingen een rol spelen in de vraag naar en het aanbod van producten of het in licentie geven van technologierechten, waarin sprake is van voldoende homogene mededingingsvoorwaarden en dat van de aangrenzende gebieden kan worden onderscheiden doordat daarin duidelijk afwijkende mededingingsvoorwaarden gelden;

m) “relevante markt” de combinatie van de relevante product- of technologiemarkt en de relevante geografische markt;

n) “concurrerende ondernemingen” ondernemingen die op de relevante markt concurreren, dat wil zeggen:

i) concurrerende ondernemingen op de relevante markt waarop de technologierechten in licentie worden gegeven, dat wil zeggen ondernemingen die concurrerende technologierechten in licentie geven (daadwerkelijke concurrenten op de relevante markt);

ii) concurrerende ondernemingen op de relevante markt waarop de contractproducten worden verkocht, dat wil zeggen ondernemingen die, bij afwezigheid van de overeenkomst inzake technologieoverdracht, beide actief zouden zijn op de relevante markt(en) waarop de contractproducten worden verkocht (daadwerkelijke concurrenten op de relevante markt) of die, bij afwezigheid van de overeenkomst inzake technologieoverdracht, op grond van realistische verwachtingen en niet als louter theoretische mogelijkheid, wellicht binnen een voldoende korte tijd om concurrentiedruk uit te oefenen op ondernemingen die reeds op de relevante markt actief zijn (potentiële concurrenten op de relevante markt) de vereiste extra investeringen zouden doen of andere noodzakelijke kosten zouden maken om de relevante markt(en) te betreden;

o) “selectief distributiestelsel” een distributiestelsel waarbij de licentiegever zich ertoe verbindt de vervaardiging van de contractproducten, direct of indirect, slechts in licentie te geven aan licentienemers die op grond van vastgestelde criteria zijn geselecteerd, en waarbij deze licentienemers zich ertoe verbinden de contractproducten niet aan niet-erkende distributeurs te verkopen binnen het gebied dat door de licentiegever voor de exploitatie van dat stelsel is voorbehouden;

p) “exclusieve licentie” een licentie waarbij de licentiegever zelf niet op basis van de in licentie gegeven technologierechten mag produceren en de in licentie gegeven technologierechten niet aan derden in licentie mag geven, zij het in het algemeen of voor een specifiek gebruik of in een bepaald gebied;

q) “exclusief gebied” een bepaald gebied waarin slechts één onderneming de contractproducten mag vervaardigen, maar waar het niettemin mogelijk is om een andere licentienemer toe te staan de contractproducten in dat gebied uitsluitend voor een specifieke afnemer te vervaardigen, wanneer de tweede licentie is verleend om die afnemer een alternatieve voorzieningsbron te bieden;

r) “exclusieve klantenkring” een groep afnemers waaraan slechts één partij bij de overeenkomst inzake technologieoverdracht de met de in licentie gegeven technologie vervaardigde contractproducten actief mag verkopen.

s) “actieve verkoop” het actief benaderen van klanten door middel van bezoeken, brieven, e-mails, oproepen of andere vormen van directe communicatie of door middel van gerichte reclame en promotie, offline of online, bijvoorbeeld door middel van gedrukte of digitale media, met inbegrip van onlinemedia, prijsvergelijkingsdiensten of advertenties op zoekmachines waarmee klanten in bepaalde grondgebieden of klantengroepen worden benaderd, het exploiteren van een website met een topleveldomein dat overeenkomt met bepaalde gebieden, of het op een website aanbieden van talen die in bepaalde gebieden gebruikelijk zijn, wanneer deze talen verschillen van de talen die gebruikelijk zijn in het gebied waar de afnemer gevestigd is;

t) “passieve verkoop” verkoop naar aanleiding van spontane verzoeken van individuele klanten, met inbegrip van levering van goederen of diensten aan de klant, zonder dat de verkoop is geïnitieerd door de specifieke klant, de groep klanten of het grondgebied actief te benaderen, en met inbegrip van verkoop die voortvloeit uit inschrijvingen bij overheidsopdrachten of reacties op particuliere aanbestedingen.

2. Voor de toepassing van deze verordening omvatten de begrippen “onderneming”, “licentiegever” en “licentienemer” tevens hun respectieve verbonden ondernemingen.

Onder “verbonden ondernemingen” worden verstaan:

a) ondernemingen waarin een partij bij de overeenkomst inzake technologieoverdracht, direct of indirect, een of meer van de volgende rechten of bevoegdheden heeft:

i) de bevoegdheid om meer dan de helft van de stemrechten uit te oefenen,

ii) de bevoegdheid om meer dan de helft van de leden van de raad van toezicht, de raad van bestuur of van de organen die de onderneming juridisch vertegenwoordigen, te benoemen,

iii) het recht om de zaken van de onderneming te leiden;

b) ondernemingen die ten aanzien van een onderneming die partij is bij de overeenkomst inzake technologieoverdracht, direct of indirect een of meer van de in punt a) genoemde rechten of bevoegdheden hebben;

c) ondernemingen waarin een in punt b) bedoelde onderneming direct of indirect een of meer van de in punt a) genoemde rechten of bevoegdheden heeft;

d) ondernemingen waarin een partij bij de overeenkomst inzake technologieoverdracht gezamenlijk met één of meer van de in punt a), b) of c) bedoelde ondernemingen, of waarin twee of meer van de laatstgenoemde ondernemingen gezamenlijk een of meer van de in punt a) genoemde rechten of bevoegdheden hebben;

e) ondernemingen waarin een of meer van de in punt a) genoemde rechten of bevoegdheden gezamenlijk toekomen aan:

i) partijen bij de overeenkomst inzake technologieoverdracht of de respectieve met hen verbonden ondernemingen als bedoeld in de punten a) tot en met d), of

ii) één of meer van de partijen bij de overeenkomst inzake technologieoverdracht of één of meer van de met hen verbonden ondernemingen als bedoeld in de punten a) tot en met d) en één of meer derden.

Artikel 2

Vrijstelling

1. Overeenkomstig artikel 101, lid 3, van het Verdrag en onder de in deze verordening vastgestelde voorwaarden is artikel 101, lid 1, van het Verdrag niet van toepassing op overeenkomsten inzake technologieoverdracht.

2. De in lid 1 bedoelde vrijstelling is van toepassing voor zover overeenkomsten inzake technologieoverdracht mededingingsbeperkingen bevatten die binnen het toepassingsgebied van artikel 101, lid 1, van het Verdrag vallen. De vrijstelling geldt zolang de in licentie gegeven technologierechten niet zijn verstreken, vervallen of nietig verklaard of, in het geval van knowhow, zolang de knowhow geheim blijft. Wanneer deze echter algemeen bekend raakt door toedoen van de licentienemer, geldt de vrijstelling voor de duur van de overeenkomst.

3. De in lid 1 bedoelde vrijstelling is ook van toepassing op bepalingen in overeenkomsten inzake technologieoverdracht die betrekking hebben op de aankoop van producten door de licentienemer of op het in licentie geven of toekennen van andere intellectuele-eigendomsrechten of knowhow aan de licentienemer, indien en voor zover die bepalingen rechtstreeks verband houden met de vervaardiging of de verkoop van contractproducten.

Artikel 3

Marktaandeeldrempels

1. Indien de ondernemingen die partij zijn bij de overeenkomst concurrerende ondernemingen zijn, geldt de vrijstelling van artikel 2 voor zover het gezamenlijke marktaandeel van de partijen op geen enkele relevante markt meer dan 20 % bedraagt.

2. Indien de ondernemingen die partij zijn bij de overeenkomst geen concurrerende ondernemingen zijn, geldt de vrijstelling van artikel 2 voor zover het marktaandeel van elk van de partijen op geen enkele relevante markt meer dan 30 % bedraagt.

Artikel 4

Meest ingrijpende beperkingen (“hardcorebeperkingen”)

1. Indien de ondernemingen die partij zijn bij de overeenkomst concurrerende ondernemingen zijn, geldt de vrijstelling van artikel 2 niet voor overeenkomsten die, als zodanig of in combinatie met andere factoren waarover de partijen controle hebben, direct of indirect tot doel hebben:

a) de mogelijkheden van een partij tot vaststelling van zijn prijzen bij verkoop van producten aan derden, te beperken;

b) de productie te beperken, met uitzondering van beperkingen van de vervaardiging van contractproducten die aan de licentienemer worden opgelegd in een niet-wederkerige overeenkomst of die aan slechts één van de licentienemers worden opgelegd in een wederkerige overeenkomst;

c) markten of klanten toe te wijzen, met uitzondering van:

i) de verplichting die in een niet-wederkerige overeenkomst aan de licentiegever en/of de licentienemer werd opgelegd om met de in licentie gegeven technologierechten niet in het aan de andere partij voorbehouden exclusieve gebied te produceren, en/of de contractproducten niet actief en/of passief te verkopen in het exclusieve gebied of aan de exclusieve klantenkring die aan de andere partij is voorbehouden;

ii) de beperking, in een niet-wederkerige overeenkomst, van actieve verkoop van de contractproducten door de licentienemer in het exclusieve gebied of aan de exclusieve klantenkring die door de licentiegever aan een andere licentienemer is toegewezen, mits laatstgenoemde ten tijde van het sluiten van zijn licentieovereenkomst geen concurrerende onderneming van de licentiegever was;

iii) de verplichting die aan de licentienemer wordt opgelegd om de contractproducten uitsluitend te vervaardigen voor eigen gebruik, mits de licentienemer, indien hij de contractproducten in zijn eigen producten verwerkt, geen beperkingen worden opgelegd met betrekking tot de actieve of passieve verkoop van de contractproducten als reserveonderdelen voor zijn eigen producten;

iv) de verplichting die in een niet-wederkerige overeenkomst aan de licentienemer wordt opgelegd om de contractproducten uitsluitend te produceren voor een specifieke afnemer, indien de licentie is verleend om die afnemer een alternatieve voorzieningsbron te bieden;

d) de beperking van de mogelijkheden van de licentienemer om zijn eigen technologierechten te exploiteren of de beperking van de mogelijkheden van een partij bij de overeenkomst om onderzoek en ontwikkeling te verrichten, tenzij die laatste beperking onmisbaar is om te voorkomen dat de in licentie gegeven knowhow aan derden wordt bekendgemaakt.

2. Indien de ondernemingen die partij zijn bij de overeenkomst geen concurrerende ondernemingen zijn, geldt de vrijstelling van artikel 2 niet voor overeenkomsten die, als zodanig of in combinatie met andere factoren waarover de partijen controle hebben, direct of indirect tot doel hebben:

a) de mogelijkheden van een partij tot vaststelling van zijn prijzen bij verkoop van producten aan derden te beperken, onverminderd de mogelijkheid een maximumprijs op te leggen of een verkoopprijs aan te bevelen, mits dit niet als gevolg van door een van de partijen uitgeoefende druk of gegeven prikkels hetzelfde effect heeft als een vaste prijs of minimumprijs;

b) het gebied waarin, of de afnemers waaraan de licentienemer de contractproducten passief mag verkopen te beperken, met uitzondering van:

i) de beperking van de passieve verkoop in een exclusief gebied of aan een exclusieve klantenkring, voorbehouden aan de licentiegever;

ii) de verplichting om de contractproducten uitsluitend te vervaardigen voor eigen gebruik, mits de licentienemer, indien hij de contractproducten in zijn eigen producten verwerkt, geen beperkingen worden opgelegd met betrekking tot de actieve en passieve verkoop van de contractproducten als reserveonderdelen voor zijn eigen producten;

iii) de verplichting om de contractproducten uitsluitend te vervaardigen voor een specifieke afnemer, indien de licentie is verleend om die afnemer een alternatieve voorzieningsbron te bieden;

iv) de beperking van de verkoop aan eindgebruikers door een op groothandelsniveau werkzame licentienemer;

v) de beperking van de verkoop aan niet-erkende distributeurs in een gebied waarin de licentiegever voor de contractproducten een selectief distributiestelsel hanteert;

c) de beperking van de actieve of passieve verkoop aan eindgebruikers door een licentienemer die lid is van een selectief distributiestelsel en die op detailhandelsniveau werkzaam is, onverminderd de mogelijkheid om een lid van het stelsel te verbieden vanuit een niet-erkende plaats van vestiging werkzaam te zijn.

3. Indien de ondernemingen die partij zijn bij de overeenkomst ten tijde van de sluiting van de overeenkomst geen concurrerende ondernemingen zijn maar vervolgens concurrerende ondernemingen worden, is lid 2 en niet lid 1 gedurende de volledige looptijd van de overeenkomst van toepassing, tenzij de overeenkomst later op enig wezenlijk punt wordt gewijzigd. Een dergelijke wijziging betreft bijvoorbeeld het sluiten van een nieuwe overeenkomst inzake technologieoverdracht tussen de partijen met betrekking tot concurrerende technologierechten.

Artikel 5

Uitgesloten beperkingen

1. De vrijstelling van artikel 2 is niet van toepassing op de volgende in overeenkomsten inzake technologieoverdracht vervatte verplichtingen:

a) de directe of indirecte aan de licentienemer opgelegde verplichting om aan de licentiegever of aan een door de licentiegever aangewezen derde een exclusieve licentie te verlenen of geheel of gedeeltelijk rechten over te dragen met betrekking tot zijn eigen verbeteringen aan of zijn eigen nieuwe toepassingen van de in licentie gegeven technologie;

b) de directe of indirecte aan een partij opgelegde verplichting om de geldigheid van intellectuele-eigendomsrechten die de andere partij in de Unie bezit niet aan te vechten, onverminderd de mogelijkheid om, ingeval van een exclusieve licentie, de overeenkomst inzake technologieoverdracht te beëindigen indien de licentienemer de geldigheid van een van de in licentie gegeven technologierechten aanvecht.

2. Indien de ondernemingen die partij zijn bij de overeenkomst geen concurrerende ondernemingen zijn, is de vrijstelling van artikel 2 niet van toepassing op elke directe of indirecte verplichting die de mogelijkheden van de licentienemer om zijn eigen technologierechten te exploiteren, of de mogelijkheden van een van de partijen bij de overeenkomst om onderzoek en ontwikkeling te verrichten, beperkt, tenzij die laatste beperking onmisbaar is om te voorkomen dat de in licentie gegeven knowhow aan derden wordt bekendgemaakt.

Artikel 6

Intrekking in individuele gevallen

1. De Commissie kan krachtens artikel 29, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1/2003 het voordeel van deze verordening intrekken wanneer zij in een bepaald geval vaststelt dat een overeenkomst inzake technologieoverdracht waarop de vrijstelling van artikel 2 van deze verordening van toepassing is, toch gevolgen heeft die onverenigbaar zijn met artikel 101, lid 3, van het Verdrag, en met name wanneer:

a) de toegang van technologieën van derden tot de markt wordt belemmerd, bijvoorbeeld door het cumulatieve effect van naast elkaar bestaande netwerken van gelijksoortige beperkende overeenkomsten die de licentienemers het gebruik van technologieën van derden verbieden;

b) de toegang van potentiële licentienemers tot de markt wordt beperkt, bijvoorbeeld door het cumulatieve effect van naast elkaar bestaande netwerken van gelijksoortige beperkende overeenkomsten die de licentiegevers verbieden om licenties te verlenen aan andere licentienemers, of doordat de enige eigenaar van technologie die de relevante technologierechten in licentie geeft, een exclusieve licentie verleent aan een licentienemer die reeds op de productmarkt actief is op basis van substitueerbare technologierechten.

2. Indien in een bijzonder geval een overeenkomst inzake technologieoverdracht waarop de vrijstelling van artikel 2 van deze verordening van toepassing is, op het grondgebied of op een gedeelte van het grondgebied van een lidstaat dat alle kenmerken van een afzonderlijke geografische markt vertoont, met artikel 101, lid 3, van het Verdrag onverenigbare gevolgen heeft, kan de mededingingsautoriteit van die lidstaat het voordeel van deze verordening krachtens artikel 29, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1/2003 op het betrokken grondgebied intrekken onder dezelfde omstandigheden als die welke in lid 1 van dit artikel worden genoemd.

Artikel 7

Buitentoepassingverklaring van deze verordening

1. De Commissie kan overeenkomstig artikel 1 bis van Verordening nr. 19/65/EEG bij verordening verklaren dat, wanneer naast elkaar bestaande netwerken van gelijksoortige overeenkomsten inzake technologieoverdracht meer dan 50 % van een relevante markt bestrijken, deze verordening niet van toepassing is op overeenkomsten inzake technologieoverdracht die specifieke beperkingen met betrekking tot die markt omvatten.

2. Een verordening zoals bedoeld in lid 1 is niet eerder dan zes maanden na de vaststelling ervan van toepassing.

Artikel 8

Toepassing van de marktaandeeldrempels

Voor de toepassing van de in artikel 3 vastgestelde marktaandeeldrempels gelden de volgende regels:

a) het marktaandeel wordt berekend aan de hand de waarde van de verkopen op de markt; ingeval geen gegevens betreffende de waarde van de verkopen op de markt beschikbaar zijn, kan voor de bepaling van het marktaandeel van de betrokken onderneming gebruik worden gemaakt van ramingen die op andere betrouwbare marktinformatie, waaronder de omvang van de verkopen op de markt, gebaseerd zijn;

b) het marktaandeel wordt berekend op grond van gegevens die betrekking hebben op het voorafgaande kalenderjaar; ingeval het voorafgaande kalenderjaar niet representatief is voor de positie van de partijen op de relevante markt(en) wordt het marktaandeel berekend als het gemiddelde van de marktaandelen van de partijen van de drie voorafgaande kalenderjaren;

c) het marktaandeel van de in artikel 1, lid 2, tweede alinea, punt e), bedoelde ondernemingen wordt in gelijke delen toegerekend aan elke onderneming die over de in artikel 1, lid 2, tweede alinea, punt a), genoemde rechten of bevoegdheden beschikt;

d) het marktaandeel van een partij die op een relevante technologiemarkt actief is wordt berekend op basis van de aanwezigheid van de technologierechten van die partij op de relevante markt(en) (dat wil zeggen de productmarkt(en) en de geografische markt(en)) waarop de contractproducten worden verkocht, dat wil zeggen op basis van de verkoop door die partij en haar licentienemers tezamen van producten waarin de door die partij in licentie gegeven technologierechten worden gebruikt;

e) indien het in artikel 3, lid 1 of lid 2, bedoelde marktaandeel aanvankelijk niet meer dan respectievelijk 20 % of 30 % bedraagt, maar dit niveau vervolgens overschrijdt, blijft de vrijstelling van artikel 2 van toepassing gedurende drie opeenvolgende kalenderjaren volgende op het jaar waarin de drempel van respectievelijk 20 % of 30 % voor het eerst werd overschreden.

Artikel 9

Verhouding tot andere groepsvrijstellingsverordeningen

Deze verordening is niet van toepassing op licentieregelingen in onderzoeks- en ontwikkelingsovereenkomsten die binnen het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2023/1066 vallen of in specialisatieovereenkomsten die binnen het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2023/1067 vallen.

Artikel 10

Overgangsperiode

Het verbod van artikel 101, lid 1, van het Verdrag is van 1 mei 2026 tot en met 30 april 2027 niet van toepassing op overeenkomsten die op 30 april 2026 reeds van kracht waren en die niet aan de in deze verordening vastgestelde voorwaarden voor vrijstelling voldoen, maar die op 30 april 2026 wel aan de in Verordening (EU) nr. 316/2014 vastgestelde voorwaarden voor vrijstelling voldeden.

Artikel 11

Geldigheidsduur

Deze verordening treedt in werking op 1 mei 2026.

De geldigheidsduur ervan verstrijkt op 30 april 2038.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 16 april 2026.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN